

Uvod u programiranje

2023/24

Funkcije

Potprogram

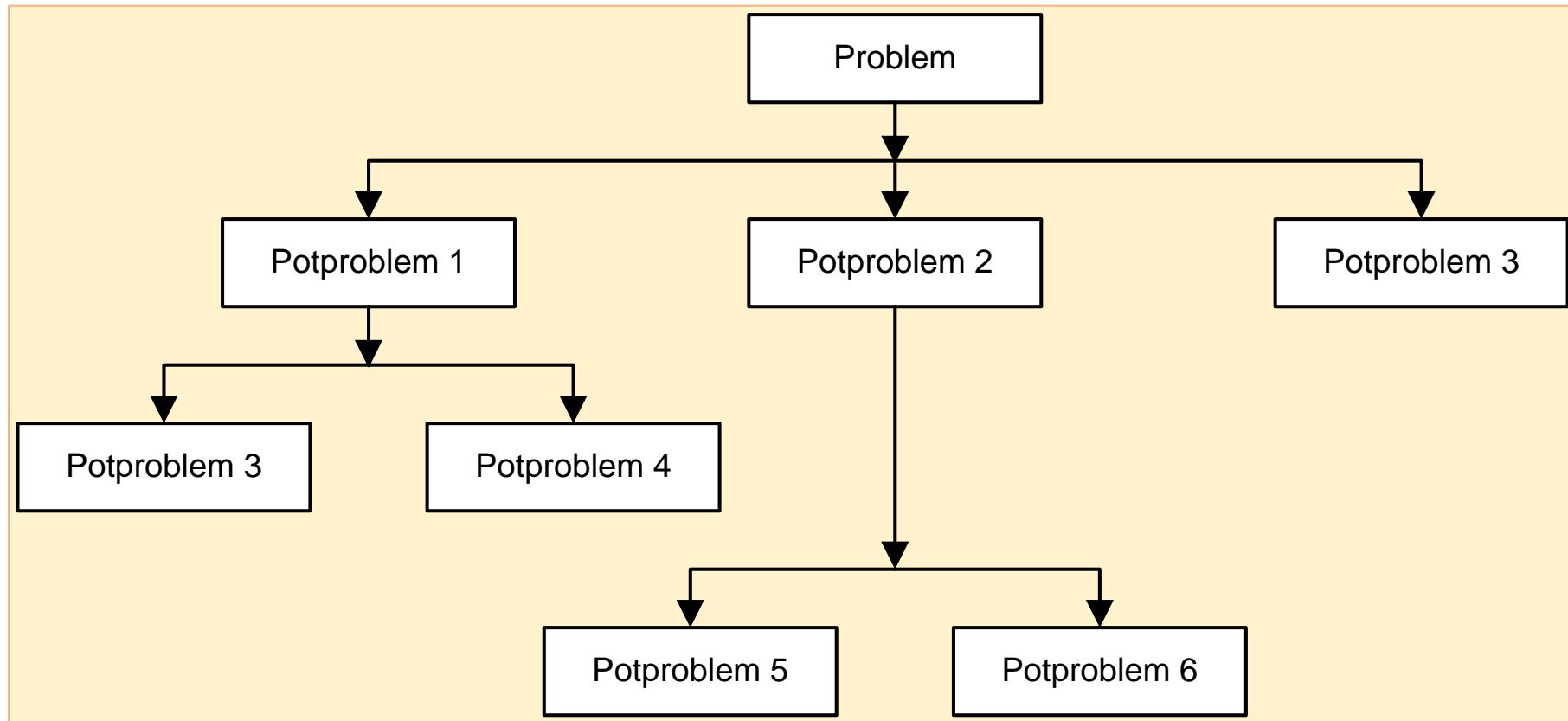
- Složeniji programi se mogu podeliti na odgovarajuće logičke i funkcionalne celine, takozvane **potprograme**.
- Potprogram omogućava organizovanje određenog broja instrukcija u celine koje obavljaju određene zadatak.
- Potprogram preuzima ulazne veličine i vrši njihovu obradu u cilju dobijanja određenih rezultata
- Potprogram možemo pozivati više puta u toku izvršavanja programa.

Prednosti korišćenja potprograma

- Omogućava koncentrisanje na izvršavanje samo određenog zadatka
- Različiti članovi razvojnog tima mogu razvijati različite potprograme koji se kasnije sklapaju u jednu celinu
- Omogućava izvršavanje istog zadatka na više mesta u programu jednostavnim pozivanjem odgovarajućeg potprograma

Programiranje "odozgo na dole"

- Funkcije i procedure omogućavaju realizaciju programiranja "odozgo na dole". Ovaj metod podrazumeva razbijanje problema na potprobleme

Funkcije

- Funkcija je samostalan deo programa koji obavlja određeni zadatak
- Preko svog naziva i liste parametara, delu programa iz koga je pozvana vraća odgovarajuće rezultate
- Svaka funkcija ima jedinstveni naziv preko koga se može pozvati proizvoljan broj puta iz bilo kog dela programa u cilju izvršenja tog zadatka.

Funkcije

- Python pruža mogućnost definisanja korisničkih funkcija

```
def ime_funkcije(parametri_funkcije) :  
    ...telo funkcije
```

- Funkcija **mora** biti definisana pre prvog korišćenja(poziva)

```
def stampaj_izjavu():  
    print ("Moje ime je Ana i OK sam.")  
    print ("Spavam celu noc i radim ceo dan.")
```

```
stampaj_izjavu()
```

Moje ime je Ana i OK sam.

Spavam celu noc i radim ceo dan.

<function stampaj_izjavu at 0x0341FE40>

<class 'function'>.

```
print (stampaj_izjavu)  
print (type(stampaj_izjavu))
```

Poziv funkcije iz funkcije

- U telu funkcije može se naći poziv ranije definisane funkcije

```
def stampaj_opet():
    stampaj_izjavu()
    stampaj_izjavu()
```

```
stampaj_opet()
```

Moje ime je Ana i OK sam.

Spavam celu noc i radim ceo dan.

Moje ime je Ana i OK sam.

Spavam celu noc i radim ceo dan.

Funkcije sa parametrima

- Funkcija može biti definisana sa jednim ili više parametara.
- Poziv funkcije mora odgovarati definiciji funkcije po broju i redosledu parametara.
- Parametri navedeni u opisu funkcije nazivaju se formalni parametri.
- Parametri navedeni pri pozivu funkcije nazivaju se stvarni parametri.
- Formalni i stvarni parametri se moraju podudarati po broju i po tipu.
- Pri izvršavanju funkcije, formalnim parametrima se dodeljuju vrednosti stvarnih parametara.

Funkcije sa parametrima

```
def stampaj_2puta(param):  
    print(param)  
    print(param)  
  
stampaj_2puta('Spam')  
stampaj_2puta(math.pi)  
stampaj_2puta('Spam'*4)  
stampaj_2puta(17)
```

Spam
Spam
3.141592653589793
3.141592653589793
SpamSpamSpamSpam
SpamSpamSpamSpam
17
17

Lokalne promenljive funkcije

- Promenljive definisane i korišćene unutar funkcije, nisu vidljive van nje

```
def saberi(a,b):  
    c = a + b  
    print (c)
```

```
saberi(3,5)  
print(c)
```

8

NameError: name 'c' is not defined

Lokalne promenljive funkcije

- Promenljive definisane i korišćene unutar funkcije, nisu vidljive van nje

c = 10

```
def saberi(a,b):  
    c = a + b  
    print (c)
```

saberi(3,5)

8

print(c)

10

Vraćanje vrednosti iz funkcije

- Funkcija kao rezultat može da vrati jednu vrednost

```
a = saberi (12,26)      38  
print (a)                None
```

```
def saberi2 (a,b):  
    c = a + b  
    return c
```

```
saberi2 (3,5)  
a = saberi2 (12,26)  
print (a)      38
```

Funkcije sa više rezultata

- U nekim situacijama funkcija treba da vrati više vrednosti. Na primer, želimo da pretvorimo centimetre u metre i preostale centimetre.

```
def cm_u_mcm(cm):  
    return (cm // 100, cm % 100)  
  
(m, cm) = cm_u_mcm(178)  
print(178, "cm", "=", m, "m", "i", cm, "cm")
```

Funkcije sa više rezultata

- Napiši funkciju koja na osnovu broja sekundi proteklih od prethodne ponoći izračuna trenutno vreme u satima, minutima i sekundama, vodeći računa da broj sati bude između 0 i 23.

```
def sek_u_satminsek(s):
    sek = (s // (60*60)) % 24
    min = (s // 1) % 60
    sat = (s // 60) % 60
    return (sat,min,sek)
```

```
(sat, min, sek) = sek_u_satminsek(1000)
print(sat, ":", min, ":", sek)
(sat,min,sek) = sek_u_satminsek(7200)
print(sat, ":", min, ":", sek)
```